

**OTÁZKY ŠTÁTNYCH ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM
PRE ŠTUDIJNÝ PROGRAM EaMVS V AKADEMICKOM ROKU 2023/2024**

EKONOMICKÁ TEÓRIA - EaMVS

1. Reprodukčný proces v ekonomike. Podstata a funkcie trhového mechanizmu. Tvorba trhovej rovnováhy v neoklasických teóriách. Elasticita dopytu a ponuky. Pavučinové teorémy.
2. Teória racionálneho správania sa spotrebiteľa. Kardinalistický a ordinalistický prístup k užitočnosti.
3. Podmienky rozhodovania výrobcu a maximalizácia zisku v dokonalej a nedokonalej konkurencii.
4. Trh výrobných faktorov. Oceňovanie výrobných faktorov. Rozhodovanie výrobcu na trhu výrobných faktorov v podmienkach dokonalej a nedokonalej konkurencie.
5. Teoretické prístupy k agregátnemu dopytu a agregátnej ponuke. Základné modely agregátneho trhu a makroekonomickej rovnováhy. Modely ekonomiky (dvojsektorový, trojsektorový a štvorsektorový model ekonomiky).
6. Trh statkov a odvodenie IS krivky. Trh peňazí a odvodenie LM krivky. Makroekonomická rovnováha v ISLM modeli.
7. Teoretické a praktické problémy merania výkonnosti ekonomiky. Základný a rozšírený Solowov model ekonomického rastu.
8. Spotreba, úspory a investície. Klasická, neoklasická a keynesovská teória spotreby a úspor. Výdavkový model v uzatvorenej a otvorenej ekonomike.
9. Teória ekonomického a politického cyklu. Teoretické názory na proticyklické opatrenia s využitím stabilizačných politík (fiškálna a menová politika) v modeloch AD-AS a IS-LM.
10. Úloha peňazí v ekonomike, peňažné agregáty. Prístup neokeynesovcov a monetaristov k dopytu a ponuke peňazí. Kvantitatívna teória peňazí. Peňažný a depozitný multiplikátor.
11. Teoretická interpretácia inflácie a protiinflačná politika. Teoretické a praktické problémy nezamestnanosti, koncepcia plnej zamestnanosti. Vzťah medzi infláciou na nezamestnanosťou. Vzťah medzi outputom a zamestnanosťou.
12. Hospodárska politika a jej vznik, vývoj, koncepcie, nositelia, ciele. Úloha štátu v ekonomickom systéme. Teoretické a praktické prístupy k uplatňovaniu hospodárskej politiky. Inštitucionálne podmienky hospodárskej politiky.
13. Menová politika, jej nástroje a typy. Vplyv menovej politiky na vývoj cenovej hladiny, zamestnanosť, hrubý domáci produkt a platobnú bilanciu. Transmisné mechanizmy menovej politiky. Neštandardná menová politika a jej uplatňovanie v súčasnosti.
14. Vonkajšia hospodárska politika. Otvorenosť ekonomiky. Nástroje vonkajšej hospodárskej politiky. Teoréma lokomotívy. Princíp importovanej inflácie.
15. Sociálna politika, politika rozdeľovania (Lorenzova krivka, Giniho koeficient), aktívna a pasívna politika zamestnanosti.
16. Politika ochrany hospodárskej súťaže. Formy obmedzovania konkurencie. Ukazovatele štruktúry odvetvia. Hodnotenie výsledkov hospodárskej politiky (porovnanie rôznych ukazovateľov a indexov).
17. Medzinárodné ekonomické vzťahy. Pohyb tovarov a služieb – postavenie SR v medzinárodnom obchode (najväčší partneri v exporte a importe). Stručná charakteristika pohybu kapitálu, vedecko-technických poznatkov a pracovných síl.
18. Konkurencieschopnosť vo svetovej ekonomike. Vymedzenie a úrovne skúmania konkurencieschopnosti. Metodika hodnotenia podľa vybraných medzinárodných kritérií a postavenie SR (pozitívne a problémové oblasti SR).
19. Centrá svetovej ekonomiky a periférne oblasti. Osobitosti jednotlivých centier svetovej ekonomiky. Postavenie Číny a ostatných krajín BRICS.
20. Medzinárodná ekonomická integrácia. Charakteristika jednotlivých foriem medzinárodnej ekonomickej integrácie. Európska integrácia – hlavné míľniky, problémové oblasti a súčasná situácia.

VEREJNÁ SPRÁVA A REGIONÁLNY ROZVOJ - EaMVS

1. Štruktúra verejného sektora podľa blokov. Odvetvia spoločenských potrieb. Financovanie obrany, verejného poriadku a bezpečnosti v SR.
2. Odvetvia rozvoja človeka. Financovanie školstva, zdravotníctva, kultúry a sociálnych služieb v SR.
3. Odvetvia poznania a informácií. Financovanie vedy a výskumu v SR. Masmédiá. Odvetvia technickej infraštruktúry.
4. Verejná správa - organizačné princípy vo verejnej správe, základné modely verejno-správnych systémov a ich praktické príklady v európskych krajinách, decentralizácia vo verejnej správe (formy, typy a príklady zo SR). Reforma ESO a jej kritické zhodnotenie.
5. Súčasná organizačná štruktúra verejnej správy v SR. Orgány štátnej správy a samosprávy, ich charakteristiky, legislatívne vymedzenie a príklady. Verejnoprávne korporácie a ich typológia.
6. Nové trendy vo verejnej politike (hodnota za peniaze, participácia, behaviorálne intervencie) a príklady praktických aplikácií na Slovensku.
7. Evolúcia konceptov vo verejnom manažmente (tradičná správa, nový verejný manažment, dobré spravovanie). Nový verejný manažment a jeho kritické zhodnotenie. Nové koncepcie vo verejnom manažmente (networks, neoweberiánsky štát).
8. Špecifiká manažmentu vo verejnej správe. Strategický manažment, manažment ľudských zdrojov a meranie výkonnosti a efektívnosti vo verejnom sektore.
9. Štátna služba a verejná služba. Princípy štátnej služby a etika v štátnej a verejnej službe.
10. Správne právo – jeho predmet a význam z hľadiska verejnej správy.
11. Formy činnosti verejnej správy: princíp legality, normatívne a individuálne správne akty.
12. Správne konanie: subjekty, lehoty a priebeh správneho konania.
13. Princípy a témy projektového riadenia (definícia a základné charakteristiky projektu, popis 7 princípov projektového riadenia, popis 7 tém projektového riadenia).
14. Zdôvodnenie, organizácia, kvalita, Plány, Zmena, Progres a Riziko (účel, definície, vzťah k projektovému manažmentu a zodpovednosti).
15. Lokalizačná analýza. Teoretické koncepcie, lokalizácia firiem a obyvateľstva. Klasifikácia teoretických koncepcií lokalizačnej analýzy.
16. Priestor a priestorové usporiadanie. Priestorová koncentrácia ekonomických aktivít, aglomeračné úspory a náklady.
17. Ekonomická štruktúra regiónov. Analýza regionálnej ekonomiky, diverzifikácia a špecializácia. Nástroje merania diverzifikácie a špecializácie.
18. Regionálny rozvoj a rast. Exogénne koncepcie regionálneho rozvoja. Priame zahraničné investície, klasifikácia lokalizačných faktorov.
19. Endogénne koncepcie regionálneho rozvoja. Regionálna konkurencieschopnosť. Regionálne disparity. Úloha inštitúcií. Inštitucionálna ekonómia v regionálnom rozvoji.
20. Základné teoretické poznatky regionálnej politiky. Podstata, princípy a nástroje regionálnej politiky.

SÚKROMNÉ A VEREJNÉ FINANCIÉ - EaMVS

1. Základné atribúty a princípy podnikových financií. Definícia podniku. Členenie podnikov podľa organizačnej právnej formy.
2. Finančné hospodárenie podniku. Kapitálová a majetková štruktúra podniku. Finančné ciele podniku.
3. Výkazy účtovnej závierky. Súvaha. Výkaz ziskov a strát. Výkaz Cash Flow. Podstata a význam, základná štruktúra výkazov.
4. Náklady podniku. Podstata a význam. Klasifikácia nákladov. Druhové členenie nákladov. Členenie nákladov v závislosti od objemu výkonov. Kalkulačné členenie nákladov.
5. Výnosy podniku. Podstata a význam. Výsledok hospodárenia a jeho formy.
6. Finančné zdroje podniku. Interné a externé zdroje financovania. Získavanie kapitálu z interných a externých zdrojov. Získavanie finančných zdrojov úverovou formou.
7. Odpisy. Účtovné a daňové odpisy. Metódy odpisovania. Spôsob účtovania bežných a kapitálových transferov.
8. Finančná analýza podniku. Podstata, cieľ a význam finančnej analýzy podniku. Ukazovatele finančnej analýzy. Retrospektívne zameraná finančná analýza.
9. Perspektívne zameraná finančná analýza. Bankrotné a bonitné modely finančnej analýzy. Altmanov model. Tafflerov model. Springateov model. Beermanov test. Index bonity. Rýchly test. Argentiho model.
10. Verejné financie. Podstata a význam. Funkcie verejných financií: alokačná, redistribučná a stabilizačná.
11. Verejné príjmy. Podstata a význam. Klasifikácia verejných príjmov. Rozhodovanie vo verejnom sektore – verejná voľba. Daňová sústava SR
12. Rozpočtová sústava. Rozpočet verejnej správy SR. Rozpočet EÚ. Rozpočtový proces.
13. Verejný dlh. Podstata, príčiny a štruktúra verejného dlhu. Formy štátneho dlhu a hlavné príčiny jeho rastu. Dôsledky verejného dlhu. Dlhová brzda.
14. Štátny rozpočet. Ekonomická charakteristika ŠR. Príjmy a výdavky ŠR. Názory na deficit ŠR. Rozpočtové zásady.
15. Verejné výdavky. Podstata, vývoj a funkcie verejných výdavkov. Faktory ovplyvňujúce rast verejných výdavkov. Metódy hodnotenia efektívnosti verejných výdavkov. Limity verejných výdavkov.
16. Teória fiškálneho federalizmu. Podstata, vznik a vývoj. Modely fiškálneho federalizmu - vertikálne a horizontálny model.
17. Miestny finančný systém. Požiadavky na miestny finančný systém. Miestny rozpočet –charakteristika, úlohy. Bežný a kapitálový rozpočet. Spôsoby riešenia deficitu rozpočtu.
18. Fiškálna decentralizácia. Podstata a význam. Miestne dane, zverené a podielové dane. Realizácia procesu fiškálnej decentralizácie v SR.
19. Nutnosť dotácií. Kritériá pridelovania dotácií. Členenie dotácií.
20. Metódy rozpočtovania. Príjmové a výdavkové metódy rozpočtovania. Programové rozpočtovanie.